

Name: _____

Class: _____

Section: _____

Date: __/__/__

Marks: __/100

પાણી બચાવો

Save Water • Std 5 Comprehension • Non-fiction

જીવનનો અમૃત • Medium level

Medium

35 min

8 Exercises

Std 5

100 marks

પાઠ વાંચો (Read the Passage)

પાણી બચાવો

પૃથ્વી પર ૭૧% પાણી - પણ માત્ર ૩% સ્વચ્છ! એ ૩% પણ સંકટ માં. ભારતમાં ૬૦ કરોડ લોકો ને water shortage. ૨૦૩૦ સુધી ૪૦% population ને પૂરતું પાણી નહીં મળે.

કારણો: વસ્તી વધે, જંગલ ઓછા, વરસાદ અનિયમિત, ભૂગર્ભ જળ ઓછું, plastic + chemicals થી પ્રદૂષણ. એક 30-second shower = ૧૫ liter પાણી! Leaking tap = દિવસે ૩૦ liter!

સારી વાત - solutions છે. (૧) Rainwater harvesting - છત નું પાણી tank માં, (૨) Drip irrigation - ખેતી માટે ઓછું પાણી, (૩) Greywater reuse - વાસણ ધોવાનું પાણી છોડ માં, (૪) Tap બંધ રાખો - દાંત brushing વખતે, (૫) Leakage fix.

ભારતમાં "Jal Shakti Abhiyan" ૨૦૧૯ માં શરૂ. ગુજરાત માં નર્મદા + sujalam Sufalam yojana. ચેન્નાઈ ૨૦૧૯ માં "Day Zero" - પાણી પૂરું! ૪ million લોકો અસર. શીખ - હવે ન ચાલે.

દરેક ટીપુ કિંમતી. યાદ રાખો - "પાણી જીવન છે!"

શબ્દાવલી (Vocabulary in Context) - 10 શબ્દો

આ શબ્દો પાઠ માં વપરાયા છે. તેમના meanings + context સમજો:

#	Gujarati	Phonetic	English
1	સ્વચ્છ	svachh	Clean
2	સંકટ	sankat	Crisis
3	shortage	shortage	Shortage
4	અનિયમિત	aniyamit	Irregular
5	ભૂગર્ભ	bhugarbh	Underground
6	પ્રદૂષણ	pradushan	Pollution
7	harvesting	harvesting	Harvesting
8	irrigation	irrigation	Irrigation
9	Day Zero	day zero	Day Zero
10	ટીપુ	tipu	Drop

પાઠ નો બોધ (Moral of the Story)

પાણી જીવન - દરેક ટીપુ બચાવો.

Topic Focus

જીવનનો અમૃત - Non-fiction category નો passage. પાણી બચાવો વિશે વાંચ્યું.

1 પ્રત્યક્ષ પ્રશ્નો (Literal Questions) 10 marks • 8 min**1 Q. પૃથ્વી પર કેટલા % પાણી?**

A: _____

(Expected: ૭૧%)

2 Q. કેટલા % સ્વચ્છ?

A: _____

(Expected: ૩%)

3 Q. ભારતમાં shortage?

A: _____

(Expected: ૬૦ કરોડ લોકો)

4 Q. 30-second shower = કેટલું પાણી?

A: _____

(Expected: ૧૫ liter)

5 Q. "Day Zero" ક્યાં થયું?

A: _____

(Expected: ચેન્નાઈ (૨૦૧૯))

2 પરોક્ષ પ્રશ્નો (Inferential Questions) 6 marks • 6 min**1 Q. પાણી નું "જીવન છે" - અર્થ?**

A: _____

(Hint: પાણી વગર જીવન શક્ય નથી)

2 Q. Day Zero નો lesson?

A: _____

(Hint: સંકટ આવી શકે - serious problem)

3 Q. Solutions ૫ - ઓર્ડર સૂચક?

A: _____

(Hint: સહેલા થી શરૂ થઈ ને બધાં apply કરી શકાય)

3 MCQ - Multiple Choice 5 marks • 4 min**Q1. કેટલા % સ્વચ્છ?**

- (a) ૭૧% (b) ૩%
(c) ૫૦% (d) ૧૦%

Q2. Day Zero ક્યાં?

- (a) Mumbai (b) Chennai
(c) Delhi (d) Kolkata

Q3. Day Zero ક્યારે?

- (a) ૨૦૧૭ (b) ૨૦૧૯
(c) ૨૦૨૧ (d) ૨૦૨૩

Q4. Jal Shakti Abhiyan?

- (a) ૨૦૧૭ (b) ૨૦૧૯
(c) ૨૦૨૧ (d) ૨૦૨૩

Q5. બોધ?

- (a) પાણી waste (b) દરેક ટીપુ બચાવો
(c) No solution (d) કંઈ નહીં

4 સાચું/ખોટું (True/False) 5 marks • 3 min

1. પૃથ્વી પર ૭૧% પાણી. T F
2. બધું પાણી drinkable. T F
3. Day Zero ચેન્નાઈ માં. T F
4. Drip irrigation waste water. T F
5. દરેક ટીપુ કિંમતી. T F

5 Critical Thinking Question 5 marks • 5 min

Deep Question: તમારા ઘરમાં દિવસે કેટલા liter પાણી waste થાય? ૩ ઉપાય શું કરી શકો?

શું તમે જાણો છો? (Did You Know?)

- ! આ passage "Non-fiction" category નો - વાંચન skills develop કરે.
- ! આ વાર્તા આપણને "જીવનનો અમૃત" શીખવે છે.
- ! આવી passages competitive exams (નવોદય, NTSE) માં આવે.

સામાન્ય ભૂલો (Common Mistakes)

✗ બધાં પાણી પીવા જેવું	✓ માત્ર ૩% સ્વચ્છ
✗ પાણી infinite	✓ Limited + crisis
✗ Government ની ફરજ	✓ દરેક ની responsibility

Cross-Curricular Connections

- > **Geography:** Water cycle
- > **Civics:** Public utility
- > **Health:** Hygiene

Bonus Challenge (+5 marks)

આ passage વાંચી ને એક અલગ ending કલ્પના કરો - અને ૫ વાક્ય માં લખો.

ચર્ચા પ્રશ્નો (Discussion Questions)

- Q1.** તમારી શાળા માં water conservation campaign કેવી રીતે?
- Q2.** આ passage તમારા જીવનમાં કેવી રીતે relevant?
- Q3.** આ વાર્તા તમે કોને share કરશો - અને કેમ?

Project Ideas (Extended Learning)

- P1:** આ topic (પાણી બચાવો) ને drawing/painting થી દર્શાવો
- P2:** આ passage ની 3 વાક્ય માં summary લખો
- P3:** આ વાર્તા ને role-play તરીકે perform કરો

Reading Recommendations

NCERT Std 5 Gujarati textbook

"પાણી બચાવો" વિશે વધારે online વાંચો

balgujarati.com/std5/comprehension/

Self-Evaluation Rubric

Criteria	Excellent (4)	Good (3)	Avg (2)	Need Practice (1)
Reading Speed	☐	☐	☐	☐
Understanding	☐	☐	☐	☐
Vocabulary	☐	☐	☐	☐
Critical Thinking	☐	☐	☐	☐

✓ ANSWER KEY - All Exercises

Exercise 1 - Literal Q&A (10 marks):

1. 99%
2. 3%
3. ૬૦ કરોડ લોકો
4. ૧૫ liter
5. ચેન્નાઈ (૨૦૧૯)

Exercise 2 - Inferential Q&A (6 marks):

1. પાણી વગર જીવન શક્ય નથી
2. સંકટ આવી શકે - serious problem
3. સહેલા થી શરૂ થઈ ને બધાં apply કરી શકાય

Exercise 3 - MCQ (5 marks):

1. Q1 → (b) ૩%
2. Q2 → (b) Chennai
3. Q3 → (b) ૨૦૧૯
4. Q4 → (b) ૨૦૧૯
5. Q5 → (b) દરેક ટીપુ બચાવો

Exercise 4 - T/F (5 marks):

1. True
2. False
3. True
4. False
5. True

Exercise 5 - Critical Thinking (5 marks):

(Personal analysis - any thoughtful answer)
Refer passage + both for guidance.

Total: 31 marks + Bonus 5 = 36 (Self-Eval: 16 separate)

Reading Tips (વાંચન યુક્તિ)

- પ્રથમ વખત - quickly skim કરો (overview)
- બીજી વખત - ધીમે વાંચો - દરેક line સમજો
- મુખ્ય characters/places underline કરો
- સવાલ વાંચ્યા પછી passage માં શોધો

PRO TIPS (પેરન્ટ્સ + ટીચર્સ માટે)

- બાલક ને passage ના 3-4 વાર exposures આપો
- દરેક નવું શબ્દ context થી શીખવો
- Discussion થી understanding deepen
- Comprehension = key skill - exams + life

CERTIFICATE OF COMPLETION

સફળતા પ્રમાણપત્ર

This is to certify that

(Student Name)

has successfully completed
પાણી બચાવો (Save Water)

Std 5 Comprehension - Non-fiction • GSEB Aligned

 Parent / Guardian

 Teacher / Date